ZAŃGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ 1 (282) 2025

НАЗГУЛЬ РАХМЕТУЛЛИНА

Защита прав осужденных
в ходе исполнения приговора
....4

БАСТЫ ТАҚЫРЫП

Тұрғын үй және жер дауларын
караудағы сот тәжірибесі

ТЕМА НОМЕРА

Судебная практика рассмотрения
земельных и жилищных споров
.... 51

СТРАСБУРГТЕ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СОТ ЖҮЙЕСІНІҢ РЕФОРМАЛАРЫ ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

ЖОҒАРҒЫ СОТ ТӨРАҒАСЫ А.МЕРҒАЛИЕВ СОТ ТӨРЕЛІГІНІҢ ТИІМДІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ ЕУРОПАЛЫҚ КОМИССИЯНЫҢ (CEPEJ)43-ЖАЛПЫ ОТЫРЫСЫНДА СӨЗ СӨЙЛЕДІ. ОТЫРЫСҚА 47 МЕМЛЕКЕТТІҢ ӨКІЛІ ҚАТЫСТЫ. ОСЫЛАЙША БЕДЕЛДІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМ ОТЫРЫСЫНДА АЛҒАШ РЕТ ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ БАЯНДАМА ТЫҢДАЛДЫ.

Төраға реформалардың сот тәуелсіздігін қамтамасыз ету, процестерді цифрландыру және істерді қарау уақытын қысқартуға бағытталғанын атап өтті. Нәтижесінде Қазақстанда азаматтық істер орта есеппен 48 күнде қаралады, бұл еуропалық 237 күндік көрсеткіштен едәуір аз. Жасанды интеллект пен цифрлық технологияны енгізуге ерекше назар аударылуда. Бүгінде талап қоюлардың 95 пайызы электронды түрде беріліп, сот ісін онлайн режимде қарауға болады. Бұл сот төрелігінің ашықтығы мен қолжетімділігін арттырды.

Жалпы отырыс аясында А.Мерғалиев CEPEJ Президенті Франческо Депаскуалемен кездесті. Халықаралық ұйымның басшысы Қазақстан Республикасы судьяларының IX съезін жоғары бағалап, сот реформасының прогрессивтілігін ерекше атап өтті. Ф.Депаскуале Еуропа Кеңесі елдері Қазақстанның тәжірибесін, атап айтқанда, біркелкі сот практикасын қалыптастыруға бағытталған жасанды интеллектті зерделеу мен енгізуге үлкен қызығушылық танытқанын жеткізді.

Сондай-ақ, сапар аясында қазақстандық делегация Адам құқықтары жөніндегі Европалық сотының Президенті Марко Бошнякпен ресми кездесу өткізді. Кездесуде Қазақстанның Жоғарғы Соты мен АҚЕС арасындағы ынтымақтастықты нығайту, тәжірибе алмасу және Қазақстан судьялары үшін оқыту іс-шараларын өткізу мүмкіндіктері талқыланды. А.Мерғалиев адам құқықтарын қорғау стандарттарын ілгерілетуде АҚЕС-тің қолдауына ризашылығын білдірді.

Мұндай іс-шаралар Қазақстанның халықаралық ынтымақтастықты дамытуға және сот саласындағы озық стандарттарды енгізуге бейілділігін көрсетеді. Жоғарғы Сот заң үстемдігін және азаматтардың сот жүйесіне деген сенімін одан әрі нығайтуға бағытталған ынтымақтастыққа әрдайым ашық.

№ 1 (282) ҚАҢТАР 2025 ж.

ZAŃGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ

ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖОҒАРҒЫ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАС ПРОКУРАТУРАСЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
- ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
- Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Әмір Досжан Сарманқұлұлы
Қазақстан Республикасы
Судьялар одағының Төрағасы
Председатель Союза судей
Республики Казахстан

Мерғалиев Асламбек Амангелдіұлы
Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы
Председатель Верховного Суда Республики Казахстан

Азимова Эльвира Әбілхасымқызы
Қазақстан Республикасы
Конституциялық Сотының Төрағасы
Председатель Конституционного Суда
Республики Казахстан

Асылов Берік Ноғайұлы
Қазақстан Республикасының Бас прокуроры
Генеральный Прокурор Республики Казахстан

Ескараев Азамат Несіпбайұлы
Қазақстан Республикасының Әділет министрі
Министр юстиции Республики Казахстан

Түймебаев Жансейіт Қансейітұлы
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың
басқарма төрағасы-ректоры
Ректор КазНу им. аль-Фараби

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университетінің ректоры
Ректор Евразийского национального
университета им. Л.Н.Гумилева

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Борчашвили Исидор Шамилович
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Қылмыстық құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Уголовное право»

Елубаев Жұмагелді Сәкенұлы
з.ғ.д., проф. / д.ю.н, проф., «Инвестициялық құқық»
және «Жер қойнауы жөніндегі құқық» бөлімдерінің
жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Инвестиционное
право» и «Право о недрах».

Қоғамов Марат Шекішұлы
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Қылмыстық процесс»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Уголовный процесс»

Мельник Роман Сергеевич
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Әкімшілік құқық және
әкімшілік іс жүргізу» бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Административное
право и административный процесс»

Мороз Светлана Павловна
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Жеке құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Частное право»

Подопригора Роман Анатольевич
Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының
судьясы / Судья Конституционного Суда Республики
Казахстан
З. ғ. д., проф./ д.ю.н., проф./ «Әкімшілік құқық» бөлімінің
жауапты редакторы / Ответственный редактор раздела
«Административное право»

Сүлейменов Майдан Күнтуарұлы
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Жеке құқық»
бөлімінің бас редакторы
Главный редактор раздела «Частное право»

Ударцев Сергей Федорович
Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының
судьясы / Судья Конституционного Суда Республики
Казахстан
З. ғ. д., проф./ д.ю.н., проф./ «Конституциялық құқық»
бөлімінің жауапты редакторы / Ответственный редактор
раздела «Конституционное право»

Авторлық және аралас құқықты бұзғандарға Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылық көзделген. Журналдағы мақала авторларының пікірі мен көзқарасы редакцияның ресми көзқарасымен сәйкес келмеуі мүмкін.

Журнал Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген. Тіркеуге қою туралы №2158-Ж, куәлік 2001 жылы 25 шілдеде берілді.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ
«Қазақстан Республикасы Судьялар одағы» РҚБ

ШЫҒУЫ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР
Бас редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн және беттеуші: **Г.А. Джаббарова**

Редакцияның мекен-жайы:
050050, Алматы қ., Аққент ш/а, 32.

Материалдарды zanger-press@mail.ru электронды почтасына жолдау керек.

Фотосуреттер ашық ақпарат көздерінен алып қолданылды.

«Print House Gerona» баспаханасында басылды
Алматы қаласы,
Помяловского к-сі, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Теруге берілген күні
06.01.2025 ж.
А-4 форматы қағазы жылтыр, офсеттік баспа,
Таралымы: 2546 дана
№ 10 тапсырыс

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан. Свидетельство о постановке на учет № 2158-Ж от 25 июля 2001 г.

УЧРЕДИТЕЛЬ
РОО «Союз судей Республики Казахстан»

ВЫХОДНЫЕ ДАННЫЕ
Главный редактор: **А.К. Беркимбаева**
Дизайн и верстка: **Г.А. Джаббарова**

Адрес редакции: 050050
Республика Казахстан.
г. Алматы, мкр. Аккент, д.32.

Материалы присылать по адресу: zanger-press@mail.ru

Нарушение авторских прав и смежных прав предусматривает ответственность в соответствии с законами РК.
Мнения и взгляды, содержащиеся в данном журнале, могут не совпадать с официальной позицией редакционной коллегии журнала и отражают авторскую точку зрения.
Использованы фотоматериалы из открытых информационных источников.

Отпечатано в типографии
«Print House Gerona».
Адрес: г. Алматы, ул. Помяловского, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.
Сдано в печать: 06.01.2025 г.
Формат А-4. Бумага мелованная, печать офсетная, 5,5 п.л.
Тираж: 2546 экз.
Заказ № 10

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

Назгуль Рахметуллина
Защита прав осужденных
в ходе исполнения приговора 4

СОТ БИЛІГІ / СУДЕБНАЯ ВЛАСТЬ

Фархад Камалов
Кодекс судейской этики и его надлежащее применение 8

Гүлжихан Амантаева
Мемлекеттік тілді насихаттау науқандық шара болмауы керек 11

Думан Мәуленов
Судьялар жалақысына үстемеақы тағайындау мәселелері 13

Динара Тансыкбаева
Помощник судьи: незаменимая роль в современной
судебной системе 17

Сапар Амиртаев
Для повышения доверия общества к правосудию 20

Абзал Апбас
Сот жүйесінің реформалары: 2025-2029 жылдарға
арналған стратегия 24

Шынар Ислямова
Әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттама
қай тілде жазылса,
іс сол тілде қаралады 28

Жоғарғы Соттың Судьялар одағының филиалы
Тәуелсіздік күніне арналған турнир өткізді 29

ӘКІМШІЛІК ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ІС ЖҮРГІЗУ

АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС

Нұрбол Сейлов
ӘРПК аясында өтініштерді қарау негіздері 31

Сәуле Джалбырова
Әкімшілік әділет институты – заман талабы 33

Инесса Куанова
Решение по административному делу –
как сделать его лучше? 35

АЗАМАТТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕСС

Динара Баймаханова
Сақтандыру шарттарынан туындайтын даулар 40